

קורררררררררררררררררררררררררררררררררר

א. כמו בכל דבר אצלינו, גם בנושא הקורונה הדעות והסברות נחלקות בין האנשים להמון מחלקות ותתי מחלקות. אבל אם נחלק באופן כללי אפשר לחלק את זה לשלוש קבוצות.

הקבוצה האחת (והיא כוללת הרבה אנשים), אלו ההיסטוריים. הם בטוחים שסוף העולם כאן. ועוד מעט תהיה כאן אנרכיה, לא ישאר מה לאכול והם יגועו ברעב. עוד חודש יתחילו אנשים להסתובב עם אקדחים ולשדוד אוכל כי לא יהיה. אז כבר מראש הוא פותח סניף של "יש" אצלו בבית והוא קונה כמות כזאת שגם אם ישדדו את האוכל עדיין ישאר לו מה לאכול...

בעיני ראיתי אדם שלא מעמיס עגלה אחת או שתיים שלוש של "יש". הגעתי לקניה השבועית, ראיתי שאין עגלות. אין. אני נכנס בפנים, אני רואה הכל דליל... אין כ"כ הרבה אנשים. אז איפה כל העגלות???

ואז אני רואה טור של עגלות... הטור הראשון אודם פטדה וברקת... והטור השני נופך ספיר ויהלום... בראש הטור הולך אדם, ובסוף הטור הולך הבן שלו, ובאמצע ליד המדפים האשה מרוקנת... = היה חסר רק את הפעמון שיעשה "גלינג גלאנג"... אני לא מגזים לכם. עגלה אחת שלימה רק למצות. עוד עגלה רק לשישיות קולה, עוד עגלה לשתיה הלא מוגזת... הסתקרנתי מה"מושגים"... ספרתי שם עשרה מארזים של טונה בשמן של סטארקיסט שבכל מארז יש ששה חבילות טונה. למה בן אדם צריך **שישים!** שישים חבילות טונה?¹...

ב. ההיסטריים מהסוג הזה, גם כשהם רואים חתול ברחוב הם מזהירים אותו מהקורונה.
הוא לא עולה על טוויטה קורולה כי יש כאן צליל של... וזה "סימן" רע...

כל השרלטנים, מאחזי העיניים וה"באבות" למיניהם "חוגגים" על אנשים כאלו... הם מוכרים להיסטוריים שכאלו כל מיני קשקושים, מקמיעות נגד הקורונה, [מי שכתב את זה לא יודע מה זה קורונה בכלל ובכלל הוא כתב את זה עוד לפני שהקורונה היתה בעולם... ולא כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול. ההוכחה הכי פשוטה לזה שהם אף פעם לא ינסו למכור את זה לי או לך... אנחנו מכירים את הזיוף הזה, רק כאלו שלא בדיוק מכירים את הקודים החרדיים עליהם אפשר לעבוד...], או כל מיני "מים קדושים" שירדו הישר מהזקן של המקובל הצדיק מכרכמיש אחרי שהוא טבל במקוה... מים רגילים מהברז שעלו לו עשר אגורות הוא מוכר במאה שקל למאה מ"ל... זה הקבוצה האחת.

ג. הקבוצה השנייה [וגם בה יש המון אנשים], זה אלו שמזלזלים.

¹ פשוט אני מנסה לתרץ את עצמי על הבני ברקיות המופלגת ללכת לספור כמה מארזי טונה קנה בנאדם...

קורונה? לא מדבר אלי... גם כשכל הרופאים אומרים שמסוכן לעמוד במרחק פחות משני מטר לאדם זה מצחיק אותו. הוא נכנס חופשי, מחבק, נוגע, לוחץ ידיים. כפפות? זה רק באפיית מצות... אלכוהול? שטויות, שים מים בטעמים אותו דבר ברבע מחיר...

תשאל אותו, נראה לך שסססתתתם כל העולם סוגר את שעריו? מפעלים שלימים מושבתים, עשרות מליוני מובטלים ברחבי העולם הכל סתם??? שלא לדבר על ערימות הגופות רח"ל. וכי בכדי ספדו ספדניא? והוא לא מתבלבל, הוא מתחיל להסביר לך שבעצם קורונה זה "בסך הכל שפעת מתקדמת קצת"... אתה יודע כמה אנשים מתו משפעת השנה בארה"ב? יותר מהקורונה! הוא יכריז בתרועת ניצחון של מישוהו שניצח בטורניר של אליפות השחמט העולמי... [לא משנה שמה שעושה מחלה לקטלנית זהו לא רק אחוזי המוות, אלא בעיקר קצב ההדבקה, כי אפילו אם רק 3 אחוז מהחולים מתים, אבל מתוך מליארד בני אדם זה אומר שלושים מליון! כמעט פי ארבעה מכל תושבי מדינת ישראל כולל הערבים והדרוזים והבדואים והנוצרים והסודנים וכו' כל זה כפול ארבעה. ובעולם שלנו יש תשעה מליארד בני אדם!].

ולא מעניין אותו שאנשים אחרים חושבים אחרת ומתנהגים אחרת. מבחינתו הם משוגעים והיסטריים ובעיה שלהם... הוא נכנס לבית כנסת, מתיישב איפה שהוא רוצה, אפילו שבגלל זה השני יקום, זה לא עסק שלו... ואם הוא רואה מישוהו מתרחק או מבקש לשמור על הכללים, הוא מלגלג עליו, מה גם אתה מהפחדנים האלו? "אני -והוא מצביע על עצמו בתנועת חשיבות עם כל היד- אני לא מפחד בכלל"... כאילו שלפחד זה לא דבר לגיטימי... ממש כמו הילדים ששואלים את החבר שלהם אתה פחד?... ואם הוא אומר לא, הם עושים "וואָאַה" ליד העיניים... אותו רמה...

ואם נרצה לסכם את אנשי אותה הקבוצה במשפט אחד.

"אין כלום כי לא היה כלום"...

ד. את האמת חשבתי שאצלינו זה כמעט לא יקרה. יש לנו שו"ע, יש לנו פוסקי הדור וכיון שההלכה אומרת לשמוע בקול הרופאים בענינים האלו ממילא פשוט שככה יהיה.

זאת אומרת אני לא מדבר על ההנהגה האם לסגור ח"ו את החיידר / הישיבה / הכולל / הבית כנסת או לא. זה לא קשור לרופאים. זה גדולי הדור מכריעים על פי ה**נתונים** שאומרים הרופאים. יש כללים מתי זה נקרא מגיפה ומתי לא (סוגיא בתענית).

אבל לשמור על ההוראות הפשוטות לא להתקרב אחד לשני בקרבה פחותה משני מטר, או שבכל כניסה לבית מהחוץ לחטא את הידיים היטב, וכן לפני ואחרי האוכל, וכנ"ל לפני ואחרי שירותים, או לא להתאסף יותר מסך מסויים של אנשים יחדיו וכו' בכל מיני אירועים כחתונות וכדו', אחרי שאין שום רופא בעולם שאומר שלא צריך לשמור את ההנחיות האלו. ועפ"י הרופאים הללו אנחנו מחללים שבת כשצריך, והם אומרים לנו שזה חובה וסכנה להתנהג להיפך, אי"כ כך נקבעה ההלכה, כידוע ונפסק בשו"ע שכ"ח ובעוד מקומות. וכבר יצאו מכתבים מגדולי הפוסקים שצריך לשמוע להוראות כפשוטן בענינים האלו. הייתי בטוח שכולם יעשו את זה

בפשיטות. זה גם אפשר לקיים בתוך הישיבה וכדו'. חוץ מכמה אויבער חכמים שתמיד יש בכל מקום... איתם תמיד צריך לעבוד הפוך. צריך לומר לו שהוא חייב להתפלל שלוש תפילות במנין ואז הוא יפסיק לבוא לבית כנסת... כמו כל השנה שהוא לא מקפיד מי יודע מה על תפילה בציבור...

ה. אבל טעיתי. אנשים מכל החוגים והגילאים מפירים ברגל גסה את כל ההוראות, למרות שהדברים שהם עושים לא נוגעים רק לעצמם אלא לציבור כולו.

אז נכון הציבור שלנו ב"ה פחות מחובר למדיה אם בכלל. [זה מתחלק בין האנשים כמובן] ממילא פחות שומעים פחות מעודכנים... אבל אין מי שלא יודע ולא שמע על הנושא, והרי כל הוראה אחרת של הרופא שהוא נותן לנו אנחנו מקיימים למרות שזה לא בתקשורת...

אז מה קורה כאן???

ו. וכאשר התבוננתי על הדבר ראיתי בס"ד שיתכן כמה סיבות לדבר ויתכן שבאדם אחד מתקבצים כמה מן הסיבות.

רבינו הרמ"ה בסנהדרין ריש פרק חלק מביא תשובה של הרמב"ם שמסביר מנין לו שבעה"ב אדם הוא בלי גוף. ואומר הרמב"ם שכל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר לבטלה. הכל מתוכנן מראש עם מטרה מוגדרת. האריה יש לו רעמה שגם נותנת לו מראה מלכותי אבל גם מגנה עליו מהקרבות שהוא צריך לנהל כדי להגן על הנחלה שלו.

וכדי שהאדם פה יתקיים, הוא מוכרח לאוכל ושתיה. וכדי להשיג את האוכל והשתיה הוא צריך לטרוח ולייצר אותם, ובשביל זה יש לו עיניים לראות איך הוא מייצר ודואג לעצמו, ויש לו פה כדי לאכול, וקיבה שתקבל את האוכל וכו', וידיים ורגליים כדי שיוכל להתנועע אל האוכל שמזין אותו, ולברוח מדבר שמסכן אותו, דמיינו את עצמכם אוכלים בלי ידיים... כמו נחש².

וממילא אומר הרמב"ם, אחרי שחז"ל אמרו, שהעוה"ב אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא שינה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, א"כ לאיזה צורך יש בידיים ורגלים ופה ועיניים וקיבה, ובקיצור, מה צורך בגוף כולו? וכי הקב"ה בורא דבר לבטלה? והרמב"ם מסביר שם, שזה מה שאומר דוד המלך על עובדי הפסילים, "עינים להם ולא יראו", שדוד המלך לועג על עובדי האלילים, אם הפסל לא רואה, אז בשביל מה שמתם לו עינים מיותרות?.. לשמוע הוא גם לא שומע, "אזנים להם ולא ישמעו", אז בשביל מה שמתם לו אזנים?...

ז. ולמה באמת הם שמים לפסל עיניים ואזנים? אומר הרמב"ם מפני שההמון "אין בעיניהם מציאות אלא לגוף או מה שימצא בגוף. ומה שאינו גוף ולא בגוף אינו נמצא בעיניהם".

² והרמב"ם מאריך שם עוד בענין הזה איך שכל איבר מיועד לדבר מסוים. עיי"ש.

העובד ע"ז לא מסוגל לתפוס את המושג רוחניות. מבחינתו זה לא מציאות זה רק איזה רעיון. ולרעיון לא מתפללים... בשביל להתפלל הוא צריך משהו להתפלל אליו, ומבחינתו מה שהוא לא רואה לא קיים, אז בשביל זה הוא עושה לפסל עיניים ואזניים וגוף. רק כך הוא מצליח לתפוס מציאות. נעבעך.

והרמב"ם שם מוסיף שאותם עובדי אלילים לא רק שכך נתפסת בעיניו המציאות אלא כשהוא רוצה להגדיר מציאות גדולה יותר הוא מוסיף יותר **חומר**. סטאלין ימ"ש או סדאם חוסיין ימ"ש עשו פסלים ענקיים בגובה בנין של כמה קומות כי מבחינתם ככל שהפסל יותר גדול ככה הם יותר מציאות קיימת... למרות שזה אותו סטאלין ואותו סדאם גם אם נוסף למשקלם כמה ק"ג...³

אצלינו אדם גדול לא נמדד כמה הוא שמן וגדול פיזית. החפץ חיים היה זעיר בגודלו הפיזי אבל מבחינתו הוא היה האדם הגדול ביותר באותה תקופה. כמה מתוך הרמב"ם הזה. כמו כל הרמבמ"ם.

ח. וזה מה שקורה כאן. לו היו הנגיפים הפיצפוניים הללו נראים לעינינו משייטים באויר, אף אחד לא היה חולם להתחיל לזלזל בכל החיטויים וההוראות. סמינר שלם בורח משלושה מקקים יותר מאשר עדר של קורונה... כי את המקקים רואים. במיוחד את המחוישים שלו שזזים לכל כיוון. זה נראה שהם "זוממים משהו"... אבל את הקורונה אנחנו לא רואים.⁴

והמון העם, כבר לימד אותנו הרמב"ם, מציאות בעיניו יש רק לדבר ממשי וגשמי שרואים אותו. ואם לא רואים אז הוא לא קיים...

[רבי רפאל ברדוגו זצוק"ל (בספרו מי מנוחות עה"ת) מסביר בטעם הזה למה לא מוזכר בתורה ענין עוה"ב בפירוש. כל הברכות והקלות שמוזכרות בתורה הכל גשמי, מכיון שהתורה ניתנה לכל ישראל יחד וכמאמר הכתוב אתם נצבים היום כולכם וכו' ראשיכם שבטיכם וכו' מחוטב עציך עד שואב מימך וכו', לכן הקב"ה דיבר במושגים גשמיים שזה כולם מבינים, ורק רמז על עוה"ב למען יאריכון ימך לעולם שכולו ארוך וכו']. זה השורש הראשון.

ט. וישנם אנשים ששורש זלזולם נובע מגאווה. אף אחד לא יגיד לי מה לעשות. לא איפה ללכת. ולא עם מי להסתובב. ואיך לחטא את הידיים. ודאי לא **ליצמן**...

ובכלל הוא בדרך כלל אדם **שנותן** הוראות, לא זה שמקבל אותם... הכבוד שלו לא נותן לו לקבל מאחרים.

³ אצל האמריקאים זה מאוד בולט. הכל אצלם ענק. רכבים שתופסים נתיב וחצי... וגבוהים ככה שגם אם אתה בצד השני של המדרכה לא תפספס אותם... בנינים ענקיים... כך האמריקאי מכריז, אני קיים... רואים אותי...
⁴ אני ראיתי פעם איך מתחת מיקרוסקופ שמים חיידק **בודד**, והוא מתארך ומתארך עד שפתאום הוא מתפצל לשניים, ואז שניהם מתחילים להתארך והופ שניהם מתפצלים, עכשיו יש כבר ארבעה שמתארכים ומתארכים עד שהם מתפצלים, ותוך כמה דקות כבר לא היה אפשר לראות את המשטח... כולו היה זרוע חיידקים מתפתלים כמו תולעים. ממש כמו הסיפור המפורסם על השחמט שבמשבצת הראשונה שמים גרגיר חיטה אחד בשני שתיים ובשלישי ארבע וברביעי שמונה ובמשבצת ה-64 זה כבר כמות אסטרונומית. וכל המשטח המדובר היה בסך הכל בגודל של כמה ס"מ...

ובשביל הגאווה הזו הוא מוכן להסתכן בעצמו ולסכן אחרים. גאווה שלא תחזיק הרבה זמן... כי בהתנהגות כזו חסרת אחריות, במוקדם או במאוחר הוא ידבק בעצמו, ואז תיעלם כל הפנטזיה שלו. פתאום תראה אותו בלחץ... ממש הוא מקיים בהידור רב את המשנה הקנאה והתאווה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם.

י. אחד מהדברים הבולטים ביותר בכל הסיפור של הקורונה הוא שעם כל הקידמה והטכנולוגיה העצומה וכיבוש ופיצוח סודות היקום, היום מדפיסים איברים להשתלה במדפסות כמו שאני מדפיס את "פספוסים"... המדענים היום "משחקים" בגנים של הפירות והירקות [ולא רק], לוקחים גן מתמרים שגורמים להם להיות מוארכים, ושמים את זה בעגבניה כדי שיותר יתאים לסלט... דברים שלא יאומנו.

הדבר האחרון שהיינו מעלים בדעתנו ב-2020 זה מגיפה. אם היו שואלים אותנו היינו אומרים שהאנושות כולה תסתכן אולי ע"י מלחמות, אטום וכו' אבל שיהיה חיידק או נגיף שלא ימצאו לו תרופה בסדר גודל עולמי שכזה???

ויושב בשמים ישחק ומראה לכולם את אפסיות האדם, איך שנגיף אחד קטנצ'יק לא רואים אותו בכלל, [הוא הרבה יותר קטן מחיידק], משבית את כל העולם, כל הכלכלה שהם דמיינו לשלוט בעולם דרכה פשוט קורסת ומתאדה. אפילו אם הקורונה תיעלם בעוד חודשיים המשק לא יחזור להיות כמו שהיה. הרבה חברות כבר פשטו רגל.

יא. וכבר נתפרסם בעולם מה שאמרו במדרש רבה פ' קורח פי"ח אות כ"ב, (והענין נמצא גם בגיטין פ' הניזקין) שכשטיטוס נתגאה בים ואמר לקב"ה בא נעלה ליבשה ונראה מי נוצח, אמר לו הקב"ה, רשע בן רשע, בריה פחותה קלה שבבריותי אני משליח בך לבערך מן העולם, נכנס יתוש בחטמו ומת במיתה משונה.

והמדרש שם ממשיך "שכן דרכו של הקב"ה לעשות שליחותו על ידי דברים קלים לכל המתגאים עליו וכו' להודיעך שאין גבורתן ממש. ולעתיד לבא עתיד הקב"ה ליפרע מן האומות על ידי דברים קלים שנאמר, והיה ביום ההוא ישרוק ה' לזבוב אשר בקצה יאורי מצרים, ולדבורה אשר בארץ אשור" ע"כ.

טיטוס לא ידע מה זה חיידק. אם הקורונה היתה פוגעת בו, הוא לא היה יודע מה פגע בו ושהקב"ה עושה שליחותו ע"י דברים קלים. המושגים שלו בבריה קלה זה יתוש (יתוש הוא אולי לא הכי קטן אבל הוא הכי קל. קח נמלה בגודל של היתוש, הנמלה שוקלת הרבה יותר. המבנה של היתוש הוא קליל).

היום שיש מיקרוסקופים ומעבדות וכו', המושגים של בריה קלה שבבריותי זה הקורונה. והקב"ה אומר לכל גיא הארץ בריה פחותה קלה שבבריותי יש לי וקורונה שמה... איפה כל הקידמה?... איפה הרפואה?... איפה כל ה"דוקטורים והפרופסורים"... כל חכמת המין האנושי

אינה יכולה על נגיף כזה פצפון. כמה אפסי הוא האדם. משול לכוס חד פעמית. לבדל של סיגריה. לשרוך קרוע. לארטיק שנמס. לבלון עם חור. ולאקונומיקה עם מכנסיים...

יב. נכון שהגזמתי בדוגמאות? הבנו את הרעיון אחרי דוגמא או שתיים מה צריך ששה דוגמאות?

אז אולי תסביר לי את הנוסח שאנחנו אומרים ב"ונתנה תוקף" אדם יסודו מעפר וסופו לעפר וכו' מההההההשוויל כחרס הנשבר, כחציר יבש, כציץ נובל, כצל עובר, וכענן כלה וכרוח נושבת וכאבק פורח, וכחלום יעוף. מה הצורך בכל כך הרבה דוגמאות? בשביל המנגינה?...

והאיר לי השי"ת השבוע דבר נפלא. אם הביאו כ"כ הרבה דוגמאות בהכרח שכל דוגמא מוסיפה על הקודמת. שהרי אם אמרתי שהאדם הוא כגרגיר עפרא דארעא. ואח"כ הוספתי דוגמא כוס חד פעמית אין כאן שום תוספת. שאם אפי' גרגיר עפר אינו מכל שכן שאינו חשוב ככוס חד פעמית.

הדוגמא הראשונה משול כחרס הנשבר. חרס יש לו צורת נזק אחת. "שבירתן זו היא מיתתן" א"א לשרוף אותו למשל. גם מבחינת חוזק, החרס חזק יותר מחציר יבש.

ואז הביא הפייט⁵ הדוגמא של חציר יבש, כבר יש עוד כמה דברים שיכולים לכלות אותו, שריפה, לקרוע את זה וכו'. וגם מבחינת חוזקו של החומר, חציר יבש זה משהו שנפרך ביד ברגע.

אבל מצד שני עדיין יש בזה משהו. החציר היבש הזה היה פעם צמח רענן שגדל וצמח ורק אחרי שהוא **השלים** את הגידול שלו הוא התייבש.

רצה הפייט להדגיש לנו שהאדם אפסי יותר מזה לכן אומר כציץ נובל. ציץ זה נבט קטן שמציץ ומתחיל לנבוט וכבר הוא נובל.

אבל גם הציץ הנובל הזה עדיין זה משהו ממשי. אז אולי האדם יש בו ממש מצד עצמו, לכן הוסיף הפייט כצל עובר. צל זה לא משהו ממשי.

ועדיין הצל הזה הוא מגיע **ממשהו** ממשי. יש קיר ממשי. והוא עושה את הצל. רצה הפייט שלא נתבלבל לחשוב שהאדם חשוב אפי' כמו צל עובר, לכן הוא אמר עוד דוגמא. וכענן כלה. ענן זה פחות ממשי אפשר לעבור דרכו.

ומ"מ סו"ס עדיין רואים את הענן. לעיניים שלנו הענן נראה משהו ממשי מאוד. עננים בשמים למעלה נראים כמו הררי שלג עצומים. יש תופעה ידועה אצל טייסים שנקראת "ורטיגו". כשאנחנו נמצאים במעלית אטומה איך אנחנו יודעים אם אנחנו עולים למעלה או יורדים למטה? ע"י איברי שיווי המשקל והאיזון. אנחנו "מרגישים" שאנחנו יורדים למטה. משהו בלב מתכווץ פתאום.

⁵ רבינו אמןון ממגנצא.

בשמים למעלה המטוסים [מטוסי קרב] יכולים לטוס ישר וגם הפוך דהיינו שהראש של הטייס נמצא הפוך. [גם עופות דורסים יכולים לעשות את זה והרבה יותר טוב] ואיך הטייס יודע אם הוא טס לכיוון מעלה או למטה? הכל נראה אותו דבר, שמים שמים שמים...

זה בנוי על שני פרמטרים. הראשון הוא בהרגשה, בדיוק כמו במעלית. השני הוא עפ"י לוח המכשירים. ורטיגו הפירוש הוא שהאדם רואה הר שלג והוא בטוח שזה ענן והוא עולה למעלה. המכשירים מזהירים אותו שהוא יורד למטה אבל הוא "מרגיש" שהוא עולה למעלה, ואם הטייס יש לו שכל הוא מסתמך רק על המכשירים. במקרה שהוא מסתמך על הרגשותיו בדרך כלל לא נשאר ממנו משהו כדי לספר לנו איך זה "הרגיש"...

בקיצור הענן "נראה" כמו משהו גדול וממשי אפ"י שהוא לא. הוסיף הפייט שאת משלו ואמר "וכרוח נושבת" רוח לא נראית.

ועדיין אמנם הרוח לא נראית אבל בכ"ז מרגישים את הרוח. אפ"י את הרוח החונקת של בני ברק מרגישים... מי מדבר על רוחה של ירושלים...

אומר הפייט וכאבק פורח. לא מרגישים וגם לא רואים.

ועדיין גם האבק הפצפון הזה לא רואים אותו כי הוא קטן אבל סו"ס יש לו מציאות. תסתכל מול קרני שמש תראה גרגרי אבק קטנים.

מסיים הפייט "וכחלום יעוף" כלום. שום דבר אמיתי וממשי הכל סך הכל חלום שברגע שמתעוררים הכל נעלם.

זה האדם! כלום שבכלום.

מה כן? ואתה הוא מלך, אל חי וקיים!

כל הקורונה היא האנטי תזה לגאותן הלזה. שהוא יכנע לקורונה? שהוא יחטא ידיים ויתרחק מאנשים שתי מטר? ממה מדבר כ"כ קטן שאפילו לא רואים אותו? זה לא לכבוד שלו. נעבעך. זהו השורש השני לזלזול.

יג. ויש כאלו שהזלזול שלהם נובע מכך שהם מבינים שהקב"ה הביא את הקורונה וכמו שדיברנו מקודם, ואם כן סימן שצריך להתעורר. להתחיל להבין מה הקב"ה רוצה מאיתנו, ולמה אב הרחמים סוגר לנו את כל הישיבות והכוללים והחיידרים ובתי הכנסת. כביכול הוא אומר לנו אינני חפץ בתפילתכם ותורתכם.

זה הרי דבר נורא, "מימיהם של אבותינו לא פסקה ישיבה. אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה" וכו' (יומא כח:). אפ"י כשהיו מגיפות בעולם ונסגרו ישיבות וכו', זה היה במקום מסוים בעולם. כשהמגיפה היתה באירופה, עדיין למדו בישיבות בארץ ישראל ובבל וכו'. וכשהיה בארץ ישראל ובאירופה עדיין למדו בישיבות באמריקה.

פעם ראשונה בהסטוריה של עם ישראל [כפי איך שידוע לי] שבכל העולם, אמריקה, יבשת דרום אמריקה, אוסטרליה, אירופה [אנגליה צרפת גרמניה איטליה וספרד וכו'], ארץ ישראל, שעומדים לסגור [וברוב המקומות כבר סגרו] את כל הישיבות והכוללים.

והחיידרים! אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל של תינוקות של בית רבן. (שבת קיט:) והלכה פסוקה שאין מבטלין תינוקות של בית רבן אפילו לבנין בית המקדש! (שם), וכאן הכל הולך להיסגר? שומו שמים על זאת. **אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת.**

המשגיח ר' אליה לאפיאן זיע"א היה אומר שבגמ' כתוב שאדם יכול לחיות עם רביעית דם כוס של קידוש... אבל איזה חיים אלו?... לשכב במיטה מחובר למכשירי הנשמה ובקושי לשרוד...

כן... אנחנו אולי נלמד בבית... אולי גם התינוקות של בית רבן ילמדו בבית (מי יודע...). אבל כשאין ישיבות בעם ישראל, כשאין חיידרים בעם ישראל, זה סכנה לעולם כולו כפשוטו. העולם אולי "ישרוד" עם הרביעית דם של מה שנלמד בבתים, אבל כמה אסונות ח"ו יהיו בעולם? הקורונה הרבה פחות מסוכנת מאשר כשאין חיידרים בעם ישראל. איך העולם ישרוד בלי "אמן יהא שמיה רבא"? בלי ישיבה ותלמוד תורה וכולל? צריך לקרוע שערי שמים על זה. לבקש ולהתחנן מלפני המלך שיחזיר אותנו אל בית חיינו.⁶

והרמב"ם בפ"י המשניות סוף ברכות, מסביר את מה שאמר דוד המלך, "עת לעשות לה' הפרו תורתך" שהלא תורה מגנא ומצלל, ובעת שהאדם דבוק בתורה לא שולטים בו כל הפגעים והדינים. "עץ חיים היא למחזיקים בה". וכידוע בגמ' כמה וכמה פעמים על אמוראים שלא פסק פומייהו מגירסא, ומלאך המוות לא יכל לקחתם. גם דוד המלך מובא בגמ' בשבת ל. הסיפור איך ש"קם מלאך המוות קמיה ולא יכל ליה, דלא פסק פומיה מגירסא", ומלאך המוות הוצרך להתחכם ושבר מדריגה תוך כדי שדוד המלך יורד עליה, כדי לבטל אותו שניה אחת, וברגע הזה נטל נשמתו, עי"ש כל הסיפור בפרטות יותר.

אומר הרמב"ם "עת לעשות לה'", כשהקב"ה קובע עת וזמן להיפרע מאדם על מעשיו, הוא שולח לו דברים שיבטלו אותו מתלמוד תורה, "הפרו תורתך", כדי שיוכלו "גובי החובות" להיפרע ממנו.

יד. ואם הקב"ה -אב הרחמים- שאוהב ומשגיח על כל אחד ואחד מאיתנו בהשגחה פרטית, עושה לנו כך, כנראה שיש איזה שהוא כשלון מערכתי משהו שבשבילו צריך לסגור את כל מוסדות התורה. לא אני האיש שידע להצביע על כך, בשביל זה צריך "קשרים" בשמים. וזה אין לי לצערי.

אבל משהו אחד ברור. העסק לא יכול להמשיך ככה. הקב"ה רוצה שנשנה כיוון. שנפסיק לחיות כפי איך שהיינו עד עכשיו. ובשביל לשנות כיוון צריך ללמוד מוסר כל יום!

⁶ ולפי איך שהשלטון מדבר עד אלול לא יהיו מוסדות חינוך!!! איך נוכל לשאת את זה???

המוסר זה ה"חומר משמר" של התורה. זה מפורש בגמ' בשבת לא. תורה בלי מוסר היא לא משפיעה על האדם כלום, בדיוק כמו שהקטשופ של אוסם מתקלקל בלי חומר משמר E-163 ...

וכשאדם לומד מוסר אז התורה משפיעה עליו. והתורה משפיעה ומשנה את האדם בכל השטחים. זה לא עובד רק על דבר אחד. "חש בכל גופו יעסוק בתורה שנאמר ולכל בשרו מרפא". "אמר רב יהודה בר' חייא, בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם. מדת בשר ודם אדם נותן סם לחבירו לזה יפה ולזה קשה, [יפה לחולי זה וקשה לחולי זה. יפה ללב ורע לעיניים. רש"י], אבל הקב"ה אינו כן, נתן תורה לישראל, **סם חיים** לכל גופו שנאמר ולכל בשרו מרפא. (עירובין נד.).

וכמו שאמרנו דוקא כשמעורב בו הקב חומטין, החומר משמר, מוסר ויראת שמים. בלא זה "א"ל מוטב אם לא העלית" (שבת לא.).

[ומי יודע אולי זוהי גם הסיבה לסגירת מקומות התורה. וכפי שאמר דוד המלך בתהלים נ' "ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי, ותשא בריתי עלי פיד. ואתה **שנאת** מוסר ותשלך דברי אחריו. אנחנו לא שונאים מוסר? מהו הסדר הכי שנאו והכי ריק? סדר מוסר כמובן].

טו. וברגע שאנחנו מבינים שצריך שינוי כיוון ישנם הרבה אנשים שזה לא מתאים להם. הם מעדיפים לחיות באותה קטנות בה הם חיו עד עכשיו. איך לימד אותנו שלמה המלך במשלי "העוזבים ארחות יושר ללכת בדרכי חושך" הם עוזבים את התורה ואת ארחות היושר כדי ללכת בדרכי חושך. הם **מחפשים** את החושך, והתורה מפריעה להם כי נר מצוה ותורה אור. האור מפריע להם לחושך אז הם עוזבים את התורה. וכפי שממשיך שם שלמה המלך, "השמחים לעשות רע יגילו בתהפוכות רע, אשר ארחותיהם עקשים ונלוזים במעגלותם" בהתחלה רק הדרך עקומה ארחותיהם עקשים, ואח"כ נלוזים במעגלותם. הם עצמם נלוזים ועקומים. כך מפרש שם רש"י הקדוש. ובקיצור הם לא מעוניינים בשום שינוי.

אבל יש קורונה?

אז אין קורונה. הכל שטויות, הכל בלוף, זה סך הכל שפעת קצת חזקה וכולם מבלבלים במח. וככה אפשר להמשיך לישון בחושך...

בעצם דוקא בגלל שהוא מאמין שהקב"ה עושה את הכל ויש שכר ועונש זה דוחק אותו יותר להגיד שאין כאן כלום והכל אינטרסים...

טז. ויש את האלו של ה"ביטחון". הם אומרים לך על כל גבעה נשאה, אתה שומר על מרחק 2 מטר? מה אתה מפחד מהקורונה? אתה קטן אמונה. חסר לך ביטחון בה'. לא צריך לחטא ידיים בכלל, יש ביטחון!

כשכואבת להם השן הם גם לא הולכים לרופא כי יש להם ביטחון...

וכשהוא צריך לארגן עשרים אלף שקל לעוד יומיים, הוא לא מרים שום טלפון עד אותו יום ממש, כי הרי יש לו ביטחון... ממש כמו מרן הגר"ז זיע"א...

יז. זה ממש מזכיר לי את הגמ' ביומא כג. ת"ר מעשה בשני כהנים שהיו שניהם שוין ורצין ועולין בכבש [לתרום תרומת הדשן, שבראשונה מי שהיה מגיע ראשון היה זוכה בתרומת הדשן], קדם אחד מהן לתוך ד' אמות של חבירו, נטל סכין ותקע לו בלבו וכו', בא אביו של תינוק ומצאו כשהוא מפרפר, אמר הרי הוא כפרתכם ועדיין בני מפרפר ולא נטמאה סכין. ללמדך שקשה עליהם טהרת כלים יותר משפיכות דמים. וכן הוא אומר וגם דם נקי שפך מנשה הרבה מאוד עד אשר מלא את ירושלים פה לפה.

אפשר להסתכל על הסיפור הזה בהתפעלות עצומה. תראה מה זה. אבא שהרגע הרגו את הבן שלו, מסוגל בכלל לחשוב שהסכין של קודש לא תיטמא ולהוציא את הסכין מגופו של בנו לפני שהבן מת...

והגמ' באמת מסתפקת בזה שם בע"ב, איבעיא להו שפיכות דמים הוא דזל, אבל טהרת כלים כדקיימא קיימא, או דילמא שפיכות דמים כדקיימא קיימא, אבל טהרת כלים היא דחמירא.

ופשטה הגמ' ממה שאמרה הברייתא, וכן הוא אומר וגם דם נקי שפך מנשה הרבה מאוד וכו' ש"מ שפיכות דמים הוא דזל בעיניה. לא שחמור בעיניהם טהרת כלים. זאת אומרת שורש הדבר אירע מפני שרצח לא היה דבר נורא בעיניהם רח"ל.

אף כאן נאמר, לא בטחון יש כאן, רק הפקרות והוללות כדי שיהיה אפשר להמשיך לישון כרגיל... והרי זה ממש מה שאמרה התורה ואם תלכו עמי בקרי רח"ל. אם הקב"ה המציא והביא נגיף מיוחד קורונה ואצל האדם זה נשאר בגדר שפעת מהונדסת הרי זה ממש ואם תלכו עמי בקרי, רח"ל מעונשו⁷.

יח. כשילד נעשה בר מצוה האבא מברך (בלא שם ומלכות) אחר שעלה בנו לתורה "ברוך שפטרני מענשו של זה". מה פירוש הנוסח הזה? אצלינו זה ביטוי ל"ברוך שפטרנו"... אבל בבר מצוה זה לא מתאים לכאן. מה האבא שמח להפטר מבנו?

אומר רבינו האור החיים הקדוש זיע"א שהרי כשעם ישראל קיבל את התורה הקב"ה דרש ערבים. וכל מה שהצענו לא התקבל עד שהצענו את הילדים שלנו כערבים. ולזה הסכים הקב"ה.

ולכן כל מכה או צער שמקבל ילד עד גיל בר מצוה הרי זה משום חטאי האב. ואמרו בגמ' (שבת קמט:) וא"ר יעקב ברה דבת יעקב, כל שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה. והבן הלא נענש מחמת האב.

⁷ האמת שאני לא מבין איך אדם כזה שמזלזל בכללים בצורה כה גסה, אפי' שהרופאים אומרים שזה פיקוח נפש, איך מותר לו לחלל שבת בשביל פיקוח נפש של עצמו על פי הרופאים, הרי הוא לא מקשיב וסומך עליהם. וכי שבת חשוב פחות מאלכוהול???

ולכן כשהבן נעשה בר מצוה ומעכשיו אחריותו על עצמו ואינו נענש מחמת האב, שוב לא שייך בזה כל שחבירו וכו', לכן האב אומר ברוך שפטרנו מענשו של זה.

יט. ולענייננו, אף אחד לא יודע אם באמת הוא נדבק בקורונה או לא. כל חולה שאנחנו רואים עכשיו זה אומר שכבר לפני שבוע שבועיים הוא היה חולה, למעשה אין לנו דרך לדעת בוודאות מה המצב היום. כשאנחנו רואים שכיום יש כך וכך חולים זה אומר שלפני שבועיים היו כך וכך חולים. את התוצאות של היום אנחנו נראה רק בעוד שבועיים⁸.

ומאחר שכך, אדם שלא מקפיד על הכללים ומשום כך הדביק מישהו, אפי' אם אותו אחד לא נפטר מהקורונה רק נחלש, ובגלל זה הוא לא יכל להתפלל וללמוד, הרי זה ממש כל מי שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה.

וזה עוד לפני שנוסיף לחשבון את כל התפילות והביטול תורה וכו'. ואם גם ח"ו אותו אחד נפטר הרי שיתבעו אותו בשמים גם על רצח.

למי יש כתפיים לסחוב כזה "פעקאלע" על הגב.

כ. אני מכיר מקום מרכזי, שכולם שם צפצפו קורונה אחד ארוך... המשיכו הכל כרגיל, מנינים עמוסים, מפטפטים, שותים קפה ביחד, כמו כל יום.

והיום הכל נעול על מסגר וברית. לא, לא בגלל שהגיעה משטרה.

פשוט מרוב הקורונה שהתפשט שם.

לעומת זאת אצלינו בכולל למשל או בחיידר של הבן שלי השתדלו מאוד לשמור על הכללים, וחילקו לקבוצות, בכמה סניפים, ושומרים על מרחקים כפי ההוראות ולכן עד היום [יום שלישי בלילה פ' ויקרא] יש כולל וחיידר ב"ה, ובעזה"י ימשיך ככה עד ירא ה' וירחם עלינו אמן.

עכשיו נחשב כמה אמן יהא שמיה רבא, וכמה קדישים וקדושות, וכמה סדרי לימוד שיש שם, הפסיד עם ישראל בכלל, והשטיבל הזה בפרט, [המונים שם בבידוד. וגם אלו שלא, מתפללים ביחידות מפני החשש הגדול]. מיד נבין כמה טיפשי זה לא לשמור על הכללים. מי לוקח אחריות על כל ביטול התורה והתפילה האלו?

כא. ובבית כנסת ובבית מדרש צריך להקפיד עוד יותר על הכללים מאשר בבית⁹.

⁸ וזה מזכיר את המשל - של ר' אליהו לאפיאן - במעשר בהמה. עושים פתח שיכול לצאת רק כבש אחד. וכל אחד שיוצא הבעלים סופר עד שיוצא העשירי ואז כשהוא סופר "עשירי קודש" הוא צובע את הגב של הכבש בפס אדום. שידע אח"כ מהו הכבש של המעשר בהמה. אמר ר' אליהו אותו כבש אח"כ הולך עם החברים שלו צוחק ומתבדח כמו כולם. אין לו מושג על הפס האדום שיש לו על הגב. ופתאום יום אחד הבעלים לוקח אותו ושוחט אותו. אם היה לו שכל הוא היה מנסה למחוק את זה.

כך גם אנחנו. מי יודע למי יש "פס אדום" פתאום אחרי שבועיים מתגלה אצלו הקורונה ואח"כ רח"ל מצב בינוני וכו' וכו'.
⁹ ואגב זה גם מראה לנו על כל בן אדם מהן מידותיו. יש הוראות לשמור על מרחקים, אין הרבה מתפללים בבית כנסת, ויש בן אדם שמגיע וכבר בדרך ברור לו דבר אחד: הוא לא הולך לעמוד כל התפילה... הוא נכנס כאילו שהוא לא רואה ומתיישב... שהשני יקום...

וככה גם הוא "סיפר" לכולם כמה הוא רואה ומרגיש את האחר, לא משנה איזה ארגון חסד יש לו ביום יום, או מה הוא עושה בשגרה, כאן ברגעים המבולבלים הללו אתה רואה בדיוק מה כל אחד בתוכו.

הגמ' בפסחים קיד. מבו' שם במשנה לת"ק שחרוסת אינה מצוה. ובגמ' קטז. שאלו אם אין מצוה בחרוסת אז למה מביאים אותה, אמר רבי אמי משום קפא ופי' הרשב"ם שם שרף החזרת קשה הוא והרי הוא כארס. ולכן ממתקים ומבטלים אותו בחרוסת.

ובתחילת המשנה שם כתוב שאחרי הקידוש "הביאו לפניו מטבל בחזרת עד שמגיע לפרפרת הפת", והיינו הטיבול ראשון שאנחנו עושים עם כרפס. והמשנה ממשיכה "הביאו לפניו מצה וחזרת וחרוסת וכו'". דייק מזה הרשב"ם שהטיבול הראשון לא היה בחרוסת שהרי רק אח"כ כתוב הביאו לפניו מצה וכו' וחרוסת. ובאמת כתוב ברשב"ם שבטיבול הראשון אין דין דוקא לאכול חזרת (שזה בעצם מרור), רק המשנה באה לומר שאם אין שם ירק אחר מטבל בחזרת.

וע"ז שואל הרא"ש שם א"כ שאין לו ירק אחר רק החזרת א"כ מדוע אינו מטבל בחרוסת משום קפא? מה שונה הטיבול הראשון מהשני, הלא בשניהם מיירי כשאוכל חזרת?

ותי' בשם רבינו יונה, משום דטיבול ראשון אינו לחיוב, רק עושים אותו להיכר שיראה התינוק וישאל. וכל השנה הרי אוכלים חזרת בלי חרוסת ולא חוששים לקפא א"כ גם עכשיו ל"צ לחשוש. [בינינו מי ניזוק מאכילת חסה?... סיכויים קלושים] אבל טיבול שני שזה מצוה, שם חכמים חששו אפילו לחשש רחוק של קפא. כי אם ח"ו יארע משהו מה יאמרו האנשים, בגלל המצוה קרה הסכנה.

וגם כאן כבר כעת התקשורת אומרת שהשיבות והבתי כנסיות גורמים לכל הקורונה. ואילו היו שומרים על הכללים זה לא היה קורה בכזה אופן, וגם לא היו אומרים שזה קשור לתורה והמצוות, כי רואים שהם שומרים בדיוק רב על הכללים.

ונמצא שכל ההוצאת שם רע על התורה והתפילה ג"כ על כתפי המזלזלים. אין לנו אפי' קצה קצהו של מושג מה הפירוש להוציא שם רע על התורה והתפילה. תעינו באור החיים פ' כי תצא בפ' מוציא שם רע.

כב. את ההבדל בין הביטחון האמיתי להפקרות, או לקצה ההפוך, היסטוריה, מגדיר המסילת ישרים במידת ה"זריזות". על הפסוק "ערום ראה רעה ונסתר ופתיים עברו ונענשו". ההיסטורי מפחד מדברים שיכולים להיות באופן עקרוני. יש לו מין חרדה קבועה מהמוות למשל. או חרדה שיום אחד לא יהיה לו כסף, או מה לאכול וכו', ולכן הוא כל הזמן נוהג אמצעי ביטחון קיצוניים, וכמו הדוגמא שהבאנו על ההוא שעשה שותפות עם "יש"...

החכם כשהוא "רואה" את הרעה אז הוא מתחיל לנקוט באמצעים להגנה. זה לא חייב להיות ראייה פיזית, ראיית השכל גם ראייה היא, אבל עכ"פ מדובר בדבר העומד לקרות.

לעומת זאת ההפקרות היא גם כשאתה רואה את הרעה אתה מבטל אותה בנפנוף יד, קורונה שמקורונה... ובזה הסתיים חוות דעתו המקצועית על הענין... בלי לבדוק יותר מידי...

ועל זה אמר שלמה המלך ופתיים עברו ונענשו, ומסביר המסילת ישרים שחוץ ממה שהוא עלול לחטוף את המכה מצד עצם הדבר המוטבעת בסכנה, עוד נוסף לו חטא שהקב"ה צונו

בתורה ונשמרתם מאוד לנפשותיכם, הקב"ה רוצה שנשמור על עצמנו, וכשאדם עובר על רצון ה' זה עצמו סיבה שיענש בדבר ההוא, ונמצא החטא עצמו מביאו להיענש.

אז איפה בכל זאת הביטחון בה'? זה מאוד פשוט. לדאוג? להיכנס ללחץ? לאבד את השמחה? כאן כבר נכנסנו להיסטוריה...

הבן שלי בן שמונה לא דואג מאיפה יהיה לו מה לאכול מחר בבוקר, למרות שאף אחד לא הבטיח לו שמחר תהיה לו ארוחת בוקר מוכנה, כי זה לא התפקיד שלו, זה התפקיד שלי, והוא סומך עלי.

לכן הוא כל כך שמח מבסוט ועליו כל שעות היממה כי אין לו שום דאגות.

כשאנחנו נתחיל להבין שיש לנו אבא שבשמים, והוא ורק הוא זה שדואג לנו ומגן עלינו ושומר עלינו, כבר לא יהיו לנו שום דאגות.

הדאגה היחידה שתהיה לנו הוא רק איך לעשות את רצונו, ולהצדיק את התואר המיוחד שיש לנו "בני בכורי ישראל".

לא פגשתי בן שהולך לישון בבית בלילה בחרדה שאבא שלו יקח נבוט וישפץ לו את הראש...

אלא מה במשך היום יום אנחנו לא חושבים ככה, אנחנו בטוחים שהכשרונות שלנו הם אלו שמקדמים אותנו, (אפי' שלא אנחנו עשינו את עצמינו מוכשרים, נולדנו ככה, ואפי' שהוא מכיר אנשים שמוכשרים יותר ממנו בתחום שלו שלא מצליחים). רק ליתר ביטחון אנחנו מוסיפים תפילה. וכשהאדם בוטח על עצמו הקב"ה אומר לו תסתדר עם מי שאתה סומך עליו... זה מפורש בנביאים¹⁰.

לעומת זאת כשהאדם נשען על ה' הוא לעולם לא יתאכזב. מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר (תהלים כג'), כשבן אדם מבין וחי שה' רועי, לא יחסר לו כלום. ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו. אם האדם בוטח בה', התורה מבטיחה לו "והיה ה' מבטחו". "גול על ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה" (תהלים לז)¹¹.

ואפילו אם האדם הזה לא ראוי שיצילו אותו או שישפיעו עליו טוב, אם הוא בוטח בה' הוא יקבל. דוד המלך אומר בתהלים, "רבים מכאובים לרשע, והבוטח בה' חסד יסובבנו". והיה אומר החפץ חיים הקדוש, לא כתוב והצדיק חסד יסובבנו (שזה לכאוי' ההיפך מהרשע), אלא הבוטח בה' -אפילו אם הוא רשע- חסד יסובבנו.

ועוד היה אומר הח"ח שילד שנותנים לו תרופה מצפים את הכדור בחומרי טעם וריח להמתיק לו את זה. והבוטח בה' חסד יסובבנו, אפי' אם יתנו לו עונש זה יהיה מצופה בחסד, כי לבן שלך אתה דואג שגם כשצריך לחנך אותו אתה ממתיק לו את זה ומרכך את המכה.

ולכן אין שום סיבה לדאגה, אדרבה צריכים תמיד להיות שמחים שיש לנו אבא שכזה שהכל הוא יכול, הוא עושה את הכל, מה יש לדאוג, רק תפנה אליו כמו לאבא, תתחיל לדבר איתו כמו שאתה מדבר עם אבא, תשען עליו כמו שנשענים על אבא,

¹⁰ החובת הלבבות והבית הלוי בקונטרס שלו על הביטחון מאריכים בזה מן הפסוקים ואכמ"ל
¹¹ הארכנו יותר בנושא הזה בפספוסים מס' 10

וגם תנסה להקשיב לו כמו שמקשיבים לאבא...

גם כשאנחנו מחטאים את הידיים ונוהרים לפי כל ההוראות זה בגלל שאבא ציוה אותנו לשמור על עצמינו, והוא רוצה שנקפיד על כל ההוראות. דאגה לא קשורה לעסק... היא לא בעסקה...

וכבר אמר שלמה המלך "לב שמח ייטיב גהה" ופירש רבינו יונה שגהה זה מלשון תרופה כמו "ולא יגהה מכם מזור" (הושע ה' יג'), שהשמחה היא התרופה הגדולה ביותר לחולי. אדם שמלא בדאגות כל דבר קטן פוגע בו, כי הגוף משקיע המון אנרגיות להתמודד עם הדאגות, ואין לו אנרגיה פנויה וזמינה להתמודד עם המחלה. וכן פי' הגר"א על הפסוק לב איש יכלכל מחלהו שהשמחה של אדם תכלכל אותו בעת מחלתו עד שיבריא עי"ש. גם רע"א בתשובה על מגיפה מזהיר מאוד מהעצבות והדיכאון והחרדה ומעורר על השמחה.

ועוד משהו יפה שמישהו אמר לי. לנגיף הזה יש שני שמות. קורונה, וקוביד 19.

הפסוק "קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'" עולה בגימטריא בדיוק נגיף הקורונה קוביד 19... (656). ועוד יותר מעניין שבפסוק יש פעמיים קוה אל ה' כאילו זה מרמז שלכל שם וכינוי שיש לזה קורונה או קוביד 19, הפיתרון הוא קוה אל ה'.

*

א. עד עכשיו דיברנו על ה"תסמינים" של הקורונה. בואו נדבר קצת על ה"סימנים" של הקורונה.

ראית פעם זבוב כלוא בתוך חדר לא גדול? אחרי חצי שעה הזבוב מתחיל להיות "נגחן"... הוא נוסע ונתקע באנשים ובקירות בלי לראות לאיפה הוא עף. בן אדם שנמצא בבידוד, כל יום לקום ולראות את אותם ארבעת קירות, ביום החמישי הקירות כבר נראים כמו קורונה... והאדם מתחיל להשתגע וישנם הרבה שפשוט עושים שטויות. כן ממש שטויות מהסוג כשהיינו בגן...

ב. ומצד שני הסגר הזה יכול להיות הזדמנות עצומה שאין כדוגמתה.

הרמב"ם המפורסם בפ"ב מגירושין מסביר את ההלכה שבמקרה שאדם חייב לגרש ואינו רוצה, כופין אותו עד שיאמר רוצה אני. והשאלה פשוטה, אם אתה כופה אותו, מה צריך שיאמר רוצה אני. ואם אתה כן צריך את הרצון שלו, הרי כאן זה ע"י כפיה.

אומר הרמב"ם שיהודי בטבע שלו רוצה לעשות את כל המצוות ולהתרחק מן העבירות, רק שהיצר תוקף אותו ולא "נותן" לו, וכיון שהוכה עד שתשש יצרו ואמר רוצה אני כבר גירש לרצונו.

"אל תראוני שאני שחרחרת" אומר שלמה המלך בשיר השירים, "ששזפתני השמש". הגוי חושב שהיהודי שחור כמוהו, שניהם אוכלים אותו דבר ושניהם עוברים עבירות אותו דבר. לשניהם יש סמארטפון שומעים אותה מוזיקה לפעמים וכדו'. אומר שלמה אל תראוני שאני שחרחרת, אנחנו לא שחורים בשורש, רק השתזפנו בשמש. יש לזה פיתרון. תשהה בצל ותהיה חזרה נקי. גם אנחנו נחסה בצילו של הקב"ה ונתלבן חזרה.

הגוי לעומת זה שחור ביסוד, לא יעזור אלכוג'ל ולא K-300...

ג. אנחנו המון פעמים רוצים להתקדם. לחזור בתשובה, להיטיב את דרכינו. אבל יש לנו המון מפריעים לזה. כל הדברים ש"נקשרנו" אליהם בעוה"ז. כל אחד לפי מה שהוא. ובדו"כ אנחנו נקשרים לכמה דברים.

יש כאלו שאוהבים מאוד לאכול במסעדות, ישנם כאלו שאוהבים כל יום לטייל בכל מיני מקומות, יש כאלו שאוהבים לשבת ככה עם חברים ולנייעס שעות ע"ג ימים. בבית מדרש או בבית כנסת הוא מוסר "שיעור כללי" על החדשות האחרונות... ישנם כאלו שאוהבים לקרוא ספרים מכל הסוגים, וישנם שאוהבים מאוד מוזיקה וללכת להופעות, בקיצור לא חסר דברים, שכשאנחנו רוצים להתעשת קצת, זה נורא מקשה עלינו "לוותר" על ככלל זה.

ד. והקב"ה ברוב טובו גם בתוך העונש נותן את הרחמים. הקב"ה כביכול משאיר אותנו נקיים מכל הדברים שקושרים אותנו למטה ומשאירים אותנו קטנים. אין פארקים. אין מסעדות. אין הופעות. אין מפגשי חברה. הכל סגור. במקום שנצטרך "להתמודד" עם זה. הקב"ה פשוט לקח לנו את זה לכל הפחות לזמן מסויים.

יש לנו הזדמנות עצומה להיפטר מכל אלו ולהתחבר חזרה אל הקב"ה. זה אמור להיות בטבע, כי כל יהודי רוצה לעשות את רצון ה', רק שהדברים שקושרים אותנו למטה מעכבים אותנו. ברגע שאין אותם פורץ לבד ה"רוצה אני".

ה. אלא מאי גם במצב המיוחד הזה, משהו האדם צריך להקריב מעצמו.

הגמ' בקידושין מט: אומרת שהמקדש את האשה ע"מ שאני צדיק. אפי' הוא רשע גמור הרי זה מקודשת מספק שמא הרהר תשובה בדעתו.

והקשה הלח"מ (פ"ח מאישות) א"כ מדוע המקדש בפסולי עדות אין חוששין לקידושין ניחוש שמא הרהרו תשובה בלבם?

ותי' בשם מהר"ם פאדובה שהמקדש הלזה אמר ע"מ שאני צדיק. ראית אצלו תחילת התעוררות מצידו, יש לך יסוד להסתפק שמא הרהר תשובה. העדים לעומתו לא אמרו כלום. א"כ הם בחזקת שנשארו אותו דבר. ישנים. אפי' הרהרו תשובה לא עלה בלבם.

אומר ר' חיים שמואלביץ זצוק"ל בשיחות מוסר גם אם יגישו לאדם את כל דברי ההתעוררות הכי טובים ומעוררים שבעולם אם האדם מצידו לא יעשה צעד קדימה שום דבר לא יועיל זה יעבור לו ליד האוזן כמו הרעש התמידי של הציפורים במשך היום, מישהו שם לב לזה?...!

ו. ובזה הוא מסביר שם מה שיוסי בן יועזר שהוציאו אותו היוונים לתליה בשבת, ויקום איש צרורות אחיינו המתיוון שהיה במעמד נכבד רכב על סוס לבן ונאה והוא פוגש את הקרון בו סוחבים את הנידונים למות והוא רואה את יוסי בן יועזר. א"ל יקום תראה לאיזה "סוס" דאג לך האדון שלך. ולאיזה סוס דאג לי האדון שלי...

ענה לו יוסי בן יועזר אם כזה סוס קיבלת אתה שאתה כ"כ מכעיס את הקב"ה ק"ו לעושי רצונו. א"ל יקום וכי יש מי שעושה רצונו של מקום יותר ממך? ענה לו יוסי בן יועזר אם כך הקב"ה נותן לאלו שעושים את רצונו, מה מצפה למי שמכעיס אותו...

אמר הגר"ח זצ"ל הוא לא ענה לו על ההתחלה - כשהוא שאל תראה לאיזה סוס דאג לך האדון שלך ולאיזה סוס דאג האדון שלי - הוא לא ענה לו אם כך הקב"ה משלם לעושי רצונו ק"ו למכעיסיו, כי זה לא היה מעורר את יקום איש צרורות. הוא דוקא ענה לו הפוך אם למכעיסיו יש כזה סוס טוב ק"ו לעושי רצונו. וזה גרם ליקום לשאול וכי יש מי שעושה רצונו של מקום יותר ממך? ברגע שיקום שאל שאלה. הנשמה שלו התעוררה. משהו הציק לו. אחרי שהאדם עשה צעד מעצמו יש מה להתחיל לדבר איתו. ואז ענה לו יוסי בן יועזר את התשובה האמיתית אם מי שעושה רצונו זהו הסוס שמקבל ק"ו למכעיסיו.

ז. ובזה הוא מסביר את הגמ' המפורסמת אמר רב הונא כיוון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו. ושאלה הגמ' הותרה ס"ד, אלא נעשית לו כהיתר. והקשה א"כ שהגמ' תגיד ישר כיוון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר. הלא אין לנו אפי' ס"ד שהותרה ממש.

כן אבל אם הגמ' היתה אומרת ככה היינו "מפספסים" את המסר. היינו שומעים שנעשית לו כהיתר וזהו. אבל כשהאדם שומע הותרה לו הוא ישר מתעורר לשאול "הותרה ס"ד". עכשיו אחרי שהוא התעורר יכנס המסר "נעשית לו כהיתר"¹².

ועוד חסד מיוחד אנחנו רואים כאן כי רבינו יונה בשערי תשובה כותב שהעיקר הראשון של התשובה הינה החרטה שיבין האדם כי רע ומר עזבו את ה' ואחרי החרטה מגיע השלב הבא של עזיבת החטא. אבל כותב רבינו יונה כל זה כשהאדם נכשל פעם ב אבל האדם שמתייצב על דרך לא טוב הרי כיון שעבר אדם עבירה ושנה נעשית לו כהיתר, אין לך מה לדבר איתו על חרטה דוקא החושך הזה נחמד לו... אומר רבינו יונה ראשית תשובת האיש הזה עזיבת החטא. גם אם כעת הוא לא כ"כ מבין מה רע בזה. אחרי שהוא יעזוב את החטא והטמטום של

¹² גם במה שכתבנו בהתחלה משול כחרס הנשבר וכו' לו היה הפייט אומר מלכתחילה שהאדם משול כחלום יעוף זה היה עובר לנו ליד האוזן כאילו זה מין אמרת כנף... לכן הוא הביא כ"כ הרבה דוגמאות שמעוררות אותנו לשאול ואז המסר שהאדם מצד עצמו נמשל כחלום יעוף הרבה יותר נכנס...

הנפש הנגרם מחמת העבירה יתחיל להתנקות קצת, יהיה אפשר להתחיל לדבר איתו על חרטה... "יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו" ואח"כ "וישוב אל ה' וירחמהו ואל אלוקיני כי ירבה לסלוח".

אבל זה מאוד קשה ומעצבן לאדם להפסיק עם דבר שהוא לא כ"כ מבין מה לא בסדר בזה... אז הקב"ה כעת סגר לנו את רוב הדברים בכל מקרה, יש כאן **מציאות** של עזיבת החטא עכשיו כבר יהיה לנו יותר קל להתבונן ולהבין ולהתחבר.

אם רק ננצל את ההזדמנות...

ח. יכול האדם להכנס לסגר ולצאת משם כמו שהוא נכנס אם לא יותר גרוע.

גם אחרי שהקב"ה כביכול עשה לנו 99 אחוז מהעבודה עדיין אנחנו יכולים להכנס לחדר ולהכניס איתנו לסגר את כל הרחוב והחוץ.

לא מיבעיא מי שיש לו סמארטפון ואפ"י מוגן הוא יכול לשבת גם חודש בסגר ורק להתמכר עוד יותר כי עכשיו אין לו עבודה או משהו כזה אז הוא פשוט יושב וחופר רח"ל. אחרי שבועיים כאלו יוצא ממנו קרינה שאפשר להטעין איתה פלאפונים...

אבל גם לנו לא חסר. קווי נייעס, עיתונים, ספרים, וסתם לפטפט בטלפון שעות. וכמובן להעביר ככה 12 שעות בשינה במשך היממה. וככה דעתנו עדיין מוסחת כאילו אנחנו ביום יום ולא בסגר... ובקיצור היצר הרע לא פראייר...

וככה מפספסים את כל המטרה של הסגר. ואת ההזדמנות העצומה הזו להפטר מכל הדברים הטפשיים הללו שדואגים להשאיר אותנו קטנים וטיפשים.

ט. את זה אנחנו צריכים להקריב מעצמינו. זה ה"רוצה אני" שאנחנו צריכים לצעוק. אנחנו רוצים את הקב"ה ורק אותו. נכון ביום יום יש לנו לפעמים קשיים תסכולים אכזבות. עכשיו זה ההזדמנות להיפטר מהכל ולחזור אל הקב"ה. תשעים ותשע אחוז מהעבודה הוא עשה לנו נשאר רק אחוז אחד מצידנו. כל אחד צריך "לוותר" על המשהו הקטן שעוד משאיר אותו מחובר לקרקע ולהתחיל להמריא. אחרי שבועיים שכאלו אנחנו נהיה כ"כ מאושרים שלא נרצה יותר לחזור לשטויות. [וזה גם יהיה הרבה יותר קל כי כבר התרגלנו לכך]¹³.

י. אלא מאי היצה"ר מדמיין לנו שאנחנו לא מסוגלים לעשות את זה. יש מלחמה בין הגוף לנשמה, ר' חיים קנייבסקי מצליח להשתלט על הגוף אני לא, מה לעשות, אני לא ר' חיים...

¹³ יש ויכוח שהובא במדרש (יש על זה שיר של פריד, מזה אני מכיר את המדרש הזה...) ויכוח בין כנסת ישראל לקב"ה, כנסת ישראל אומרת, השיבנו ה' אליך ואח"כ ונשובה, והקב"ה משיב, שובו אלי אח"כ ואשובה אליכם. אני לא יכול לומר כיוודע, אבל זה נראה כאן שהקב"ה מקיים לנו את הפסוק השיבנו ה' אליך ונשובה. וראיתי ממון הגר"ח קנייבסקי שליט"א שעדיין צריכים אנו ל"כנסת ישראל אומרת השיבנו". אם לא יבוא משהו מצידנו לא יקרה כלום. והן הן הדברים שהבאנו מהגר"ח שמואלביץ זצוק"ל. שלא נפספס את ההזדמנות הגדולה הזו, הבה נצעק אל ה' כל אחד מקירות ליבו, השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם.

אני רוצה לומר לכם דבר נפלא שלמדתי השבוע ברבינו יונה¹⁴ שפשוט פתח לי אור גדול.

ההנחה הבסיסית הזו היא טעות. כמו שהקב"ה נתן לאדם ונח -ולזרעם מין האדם- ממשלה על כל בעלי החיים. לכן אפי' שהאריה והפיל הינם בע"ח הרבה יותר חזקים מאיתנו, בכל זאת הקב"ה נתן לנו שכל שעל ידו אנחנו מושלים באריה ובפיל, והם נמצאים בכלוב בספארי או בתנכ"י. עוד לא ראיתי שימפנזות שפתחו "גן בני אדם", בכלוב אחד הם שמים סינים... בשני איטלקים... בשלישי איראניים...

כך הקב"ה קבע בבריאה שהנשמה היא האדון! והגוף הוא העבד של הנשמה. כך זה בטבע הבריאה¹⁵.

יא. מה ההגדרה של אדון ובעלים. מי שמחליט הוא האדון. אם בבית שלי אני לא יוכל להחליט איזה צבע קרמיקה אני רוצה אלא השכן שלי יחליט, אז הוא הבעלים. זו המציאות.

אנחנו תמיד חושבים שכשבא לנו נניח לראות סרט זה **אנחנו** רוצים. טעות. הגוף. העבד. רוצה, כשאדם נפטר, הגוף שלו נראה אותו דבר, יש לו לב, מח, ריאות, הכל. רק הנשמה יצאה והנה הוא מת. אם נתחיל להתרגל אל הגוף כעבד, כאל משהו **חיצוני** ממני שיש לו דרישות, כשהוא יבוא אלינו וידרוש את הדרישות שלו, אנחנו נעשה בדיוק מה שיקרה כשאני יושב בבית ויבא אלי אדם ויגיד לי "תן לי מהר את הדירה שלך להיום". ואני **יחליט** האם הוא דיבר מספיק יפה... ואם בכלל בא לי לתת לו.

פתאום נגלה שהרבה יותר קל לנו להתמודד. ופתאום תראה שהיצר והגוף יבואו אליך בתחכים שונה, כי פתאום הנימה שלהם תהיה נימה של עבד. זה לא יהיה "בא לי לישון", אלא יותר בסגנון של "אולי תרצה ללכת לנוח"? רק חסר את ה"אדוני" בסוף... [וזה תשלים בדמיון...].

וכמו שבין סוגי החיות צורת השליטה של האדם משתנה, יש כאלו שזה פשוט יותר, כלבים וכדו', ויש כאלו שצריך להתחכם אתם יותר, חיות טורפות או חמקמקות, כך בין סוגי היצורים והרצונות, יש כאלו שזה פשוט להתמודד איתם (יחסית), ויש כאלו שצריך להתחכם יותר, אבל הנתון הבסיסי הזה לא משתנה, עדיין הגוף הוא העבד, והנשמה והשכל הם האדון!

יב. הגוף רוצה להשתלט, הוא רוצה להיות האדון, בדיוק כמו שהורדוס השתלט על בית חשמונאי. ביום שנקום ונעשה לזה סוף, ונראה שאנחנו הבעלי בית, ואנחנו המחליטים, הכל יהיה קל יותר.

וזהו שאמר שלמה המלך (משלי כט), "מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מְנוּךְ". ופי' רש"י, עבדו, היינו יצר הרע. אם בהתחלה מפנקים את הגוף, נותנים לו להוביל ולשלוט אפילו שהוא עבד. אז אחריתו יהיה מנון ופי' רש"י שליט, וכן לפני שמש ינון שמו וכו' עיי"ש.

¹⁴ בשער א' בעיקר הראשון של התשובה.

¹⁵ כוחות הגוף שלנו מורכבים מכל הכוחות שקיימים בבריאה כולל האריה והפיל. עיין בשמעתא בהקדמה.

התקווה בזה שמכיון שכך טבע השי"ת בבריאה, שהגוף הוא העבד של הנשמה, אי"כ יותר קל לרכוש את זה, כי כך זה בטבע. רק פשוט אנחנו לא כ"כ מודעים לזה שהוא העבד ואנחנו האדונים המחליטים.

ואנחנו גם נהנה מזה, כי אם כך זה תוכנן זאת אומרת שזה המצב הכי מושלם. כמו שקיפק מותאם לזרימה בירדן... אם ננסה לגלוש עם זה ברחוב רבי עקיבא יקרו הרבה דברים... הנאה היא לא אחת מהם... גם אם בעשרה מטרים הראשונים זה יראה כיף...

ויש עוד ענין חשוב שאמר הנביא, "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב". שבזמן שה' מצוי אפשר יותר בקלות להשיג דרגות גבוהות. והגמ' דרשה את הפסוק הזה על עשרת ימי תשובה שאז ה' מצוי.

ובעת צרה אומר דוד המלך בתהילים (מו'), "אלוקים לנו מחסה ועוז עזרה בצרות **נמצא מאוד**". בעת צרה זה לא רק שה' מצוי אלא מצוי מאוד. וכמו שכתוב בתורה "ומי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו כה' אלוקינו בכל קראנו אליו". ותירגם כמדו' אונקלוס בעידן עקתיה. בזמן הצרה.

ואם המלך מצוי מאוד, הרבה יותר קל להשיג דרגות עצומות אפי' כאלו שאיננו מסוגלים ביום יום. ומאידך אם לא מנצלים כמה גדלה התביעה.

*

יש שיר מפורסם של יעקב שוואקי, המילים שלו לקוחות מתנא דבי אליהו זוטא פי"ד. "אין ישראל נגאלין לא מתוך הצער ולא מתוך השעבוד וכו' ולא מתוך שאין להם מזונות.

אלא מתוך, עשרה בני אדם, שהם יושבין זה עם זה, וכל אחד מהם קורא ושונה, עם חבירו, וקולם נשמע. ואליהו הנביא שם ממשיך שנאמר ובהר ציון תהיה פליטה והיה קודש.

ואם נדקדק במילים לא כתוב שהעשרה לומדים זה עם זה. אלא הם **יושבים** זה עם זה, וכל אחד מהם קורא ושונה עם **חברו**, כל אחד נשאר ללמוד עם החברותא שלו... ובמילים אחרות יש כאן בית מדרש שכולו רק עשרה אנשים וכל אחד לומד עם החברותא שלו.

מתי בהסטוריה של עם ישראל אירע דבר כזה אם לא כעת?

ויש כאן עוד דקדוק שהוא מוסיף "וקולם נשמע". מה כתוב כאן? לפי המציאות כיום זה מאוד מובן. אם בבית מדרש של מאה מקומות אדם לומד עם החברותא שלו אף אחד לא שומע אותו. אבל אם יש בכזה בית מדרש רק עשרה בני אדם אז קולם נשמע¹⁶.

יש עוד גמ' בסנהדרין צח. אין בן דוד בא עד שתכלה מלכות הזלה מישראל. ופירש רש"י, שלא יהיה לישראל שום שולטנות ושררה אפי' קלה ודלה.

וכשרואים שכבר שנה מנסים להקים פה ממשלה וכלום לא זו, והמדינה בקריסה. (ועכשיו גם בתי המשפט סגורים, ושם בסנהדרין, אין בן דוד בא עד שיכלו כל שופטים ושוטרים מישראל שנאמר ואשיבה ידי עליך ואצרוף כבור סוגיך וכו' ואשיבה שופטיך).

¹⁶ כי בבית מדרש שיכול להכיל רק עשרה אנשים לא יהיה גם קולם נשמע כי הכל באופן יחסי.

ושם בגמי' אמר עולא אין ירושלים נפדית אלא בצדקה שנאמר ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה. וכשרואים את ההיקפים העצומים של הצדקה שאין להם אח ורע, ובמיוחד בזמן האחרון עם כל המציינגים, והתורמים הם אברכים ובני תורה.

א"כ יש לנו הזדמנות לבקש מהקב"ה בתוך המצב העצום שאנחנו נמצאים בו. אנא אבא גלה כבוד מלכותך עלינו, די, כבר נמאס מכל השקר שחוגג בעולם. לבקש על בנין בית המקדש. על מלכות בית דוד שהיא הביטוי למלכות ה' בעולם, דוד המלך את כל ההצלחות שלו כמלך הוא לא ייחס לעצמו, הכל הוא היה מייחס לה', כל מי שפותח קצת תהילים רואה את זה מיד לאורך כל הדרך. "לדוד ברוך ה' צורי המלמד ידי לקרב אצבעותי למלחמה" (תהלים קמ"ד)¹⁷.

זו ההזדמנות שלנו שיתקיים בנו מקרא שכתוב ובקשו את ה' אלוהיהם ואת דויד מלכם אמן. גם כשנבקש על הקורונה נבקש שזה יהיה באופן שכולם יאמרו שה' פעל זאת ולא שידינו רמה. שזה יהיה מתוך הארת פנים ולא מתוך הסתר פנים.

אנחנו לא תופסים מה הפירוש שאנחנו בגלות. זה כ"כ רחוק מאיתנו.

כשהיה בית המקדש בכל משפחה ממוצעת היו כמה תנאים!

זה נשמע לכם מפונטז?

את הדברים הללו אומר המאירי בסדר הקבלה שלו. הוא כותב שאת רוב התנאים הקדושים אין לנו מושג בכלל מי הם, הגמי' אומרת (ב"ב קלד.) ששמונים תלמידים היו לו להלל גדול שבכולם יונתן בן עוזיאל, קטן שבכולם רבן יוחנן בן זכאי, ועוד שבעים ושמונה שהם יותר גדולים מר' יוחנן בן זכאי אין לנו מושג מי הם!

ובגמי' אמרו שלעם ישראל היו נביאים כפליים כיוצאי מצרים, מליון ומאתיים אלף נביאים! ואין לנו שום מושג מי הם, כי נבואה שנצרכה לדורות נכתבה, ושלא נצרכה לדורות לא נכתבה (מגילה).

תגיד לי אתה, אין לך חשק להיות תנא קדוש? או אולי נביא? לעזוב את כל השטויות ולהתחיל לפרוח.

הסיבה שאנחנו כ"כ תקועים כי אנחנו בגלות משולחן אבינו.

ב. בואו אחים אהובים, בזמן שאנחנו לבד, אין הסחות דעת מהצד, נקום, נחזור בתשובה, ונבקש מאבא שבשמים שיופיע עלינו, שיכירו וידעו כל יושבי תבל, יהודים ושאינם, אפי' האינדיאני מהאמזונס, והאסקימוסי שבקוטב, כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון.

התנערי מעפר קומי, לבשי בגדי תפארתך, עמי, על יד בן ישי בית הלחמי קרבה אל נפשי גאלה אכ"ר.

¹⁷ ובזה מסביר המהר"ל כמדוי' את מה שאמרו חז"ל "כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם". כי כל המטרה של הגאולה זה "יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון" אדם שמייחס לעצמו דברים שאחרים עשו או אמרו, גם את הגאולה וכל הניסים הוא ייחס לעצמו...

נשאר לי רק פינה אחת לסגור בענין הזה, אמרתי שבחלק הראשון דיברנו על **התסמינים** של הקורונה, ובחלק השני נדבר על **הסימנים** של הקורונה... נו מה הסימנים פה?

הנקודה היא שהקורונה היא לא **הסיבה** להתעורר, יהודי צריך לחזק את עצמו ולהתעורר תמיד. הקורונה היא רק **הסימן** שבילנו להתעורר.

הנפק"מ היא מה יהיה כשבעז"ת תחלוף הקורונה מן העולם... אם הקורונה היא הסיבה להתחזקות שלנו, כשתיעלם הסיבה תיעלם איתה גם ההתעוררות... אם היא רק הסימן להתעורר, גם כשהסימן ייעלם אנחנו נמשיך לצמוח ולגדול.

קול דודי דופק פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי.

ומי יודע אולי נזכה השנה להיפגש בירושלים בליל הסדר והפעם בני חורין אמיתיים בני חורין מהיצה"ר ונזכה להקריב קרבן פסח בשמחה ובקדושה ובטהרה.

חדש! ניתן לקבל את הגליון מידי חודש במייל. להצטרפות לרשימת התפוצה לשלוח את כתובת המייל שלכם ל F07282@gmail.com ניתן גם להגיב בכתובת הנ"ל.

מכיון שאי אפשר כעת להדפיס את הגליונות -הדפוסים סגורים לרגל המצב- הגליון יוצא רק במייל. אני מודה מראש לכל אחד ואחד שישתף אנשים נוספים וישלח להם את המאמר למייל שלהם.

נהנית? ספר לחבריך

לא נהנית ספר לנו... 0527137282.